

Program Evropske unije - Instrument za prepristupnu pomoć za Bosnu i Hercegovinu
Projekat "Podrška tematskim mrežama nevladinih organizacija" za Bosnu i Hercegovinu

"Snažniji glas za djecu"

Projekat financira
Evropska unija

Projekat implementira
NVO "Naša djeca" Sarajevo

Financijska i konsultativna podrška:

Nosilac aktivnosti:

NVO “Naša djeca” Sarajevo

Partneri u realizaciji:

“Budimo aktivni” Sarajevo; **“Centar za prava djeteta”** Konjic; **“Naša djeca”** Zenica;
“Step by Step” Sarajevo; **“Sunce nam je zajedničko”** Trebinje; **“Svjetionik”** Prijedor;
“Udruženje za pomoć mentalno nedovoljno razvijenih lica” Banja Luka;
“Zdravo da ste” Banja Luka; **“Zemlja djece”** Tuzla; **“Naša djeca”** Sarajevo

Projekt finansira Evropska unija

Delegacija Evropske unije u Bosni i Hercegovini

Skenderija 3a, 71000 Sarajevo

Bosna i Hercegovina

Tel: (++387)(0) 33 254-700

Fax: (++387)(0) 33 666-037

Finansijska i konsultativna podrška:

“Ova publikacija je urađena uz finansijsku pomoć Evropske unije. Sadržaj ove publikacije je isključiva odgovornost organizacije Naša djeca Sarajevo i ni u kom slučaju ne predstavlja stanovništva Evropske unije”.

Program Evropske unije - Instrument za pretpristupnu pomoć za Bosnu i Hercegovinu
Projekat "Podrška tematskim mrežama nevladinih organizacija" za Bosnu i Hercegovinu

“Snažniji glas za djecu”

Sarajevo, juni 2013.

Impresum

Brošuru pripremile:

Zehra Salman

Berina Hamzić

Lektor:

Ena Begović-Sokolija

Dizajn i DTP:

Aida Filipović

Štampa:

“Pikok” d.o.o.

Sadržaj

Uvod	5
Dječija grupa “Snažno i glasno”, Sarajevo	6
Dječija grupa Centra za prava djeteta, Konjic	10
Dječija grupa “Fenix”, Vogošća	13
Grupa “Dječiji parlament”, Zenica	16
Dječija grupa Centra za obrazovne inicijative “Step by Step”, Sarajevo	18
Dječija grupa organizacije “Sunce nam je zajedničko”, Trebinje	21
Dječija grupa “Zauvijek prijatelji”, Prijedor	23
Dječija grupa “Udruženja za pomoć mentalno nedovoljno razvijenim licima”, Banja Luka	26
Dječija grupa “In spe - U nadi”, Banja Luka	29
Dječija grupa “Telex”, Tuzla	32
Zajedničko obilježavanje 20. novembra - Međunarodnog dana djeteta u zgradi Parlamenta Bosne i Hercegovine	35
O mreži “Snažniji glas za djecu”	37
Naša vizija	38
Misija mreže “Snažniji glas za djecu”	39

**SNAŽNIJI
GLAS
ZA DJECU**

MREŽA

NVO

Bosna i Hercegovina

Uvod

Petnaest nevladinih organizacija iz Bosne i Hercegovine koje svoj rad zasnivaju na poštivanju prava djeteta formirale su 2009. godine mrežu pod nazivom “Snažniji glas za djecu”. Od tada pa do danas sve članice Mreže rade na jačanju vlastitih resursa u cilju zajedničkog djelovanja i zastupanja prava djeteta u Bosni i Hercegovini te praćenju implementacije preporuka UN-ove Konvencije o pravima djeteta.

Zajednička akcija i zajedničko djelovanje na unapređenju i poštivanju prava djeteta u Bosni i Hercegovini omogućeno je članicama Mreže putem projekta “Snažniji glas za djecu”, koji podržava Evropska komisija u BiH, Save the Children International i UNICEF BiH.

Organizacije članice mreže u svom djelovanju i radu sa djecom posebnu pažnju poklanjaju jednom od četiri principa Konvencije o pravima djeteta, a to je pravo djeteta na učešće i izražavanje vlastitog mišljenja o svim pitanjima koja se tiču djeteta.

Prepoznajući djecu kao partnere i osobe koje zahtijevaju individualni pristup, u okviru našeg projekta

formirano je deset dječijih grupa u osam gradova / općina: Banja Luka, Konjic, Prijedor, Sarajevo, Trebinje, Tuzla, Vogošća i Zenica. Aktivnosti su osmišljene prema dječijim potrebama, sposobnostima i uz podršku odraslih, a sve u cilju promocije dječijeg učešća.

Široka lepeza aktivnosti svih deset dječijih grupa predstavljena je javnosti u svim lokalnim zajednicama i šire povodom obilježavanja Dječije nedjelje od 1. do 7. oktobra 2012. godine, promocijom prve brošure “Snažniji glas za djecu”.

Protekle godine dječije grupe, osnažene znanjem i iskustvom koje su stekle, radile su intenzivno na istraživanju i praćenju potreba i uzroka problema djece u lokalnoj zajednici. U tom smjeru provedene su određene aktivnosti s uspješnim i korisnim ishodom.

Pred vama se nalazi druga dječija brošura kao rezultat uspješnog rada i pozitivnog iskustva dvije stotine djevojčica i dječaka, učesnika u projektu.

Vjerujemo da će ova brošura, ovo iskustvo djece i ovakav rad s djecom biti inspiracija drugima, kako djeci tako i odraslima, da u svojim lokalnim zajednicama pokrenu inicijative i projekte u kojima će, u partnerstvu s odraslima, biti nosioci promjena.

Dječija grupa “Snažno i glasno”, Sarajevo

Grupu “Snažno i glasno” čine učenici OŠ “Avdo Smailović” iz Buća Potoka u Sarajevu. Grupa djeluje u okviru projekta “Snažniji glas za djecu” u saradnji da NVO Budimo aktivni iz Sarajeva.

Grupa od 25 učenika, uzrasta od sedmog do devetog razreda, formirana je u septembru 2011. godine i djeluje skoro dvije godine. Članovi grupe su: Almir Osmanagić, Amna Kumro, Mediha Letić, Armina Ligata, Dalila Helja, Ilvana Vejo, Ilma Tabak, Mediha Džanko, Erna Preljević, Elma Obućina, Adela Čatić, Adela Šuman, Ajla Zornić, Anđela Paleksić, Edis Krsmanović, Sabina Ikanović, Amra Jelić, Tarik Džanko, Medina Kurtović, Nedim Ivazović, Haris Mehović, Emir Hasanović, Muris Filan, Kenan Čatić, Ammar Šahman i Ajla Zornić. Voditelji grupe su Sanela Čolpa, profesor pedagogije i Ozrenka Mešić, psiholog.

U ciklusu 2011/2012. godine aktivnosti grupe bile su usmjerene na pitanje učešća djece u promjenama u školi, zajednici, porodici, kao i na upoznavanje s kršenjem prava djece u okruženju, s istraživanjem o slučajevima kršenja te zaštitom svakoga djeteta koje se

nađe u situaciji da se njegova prava krše. Grupa “Snažno i glasno” provela je istraživanje i primijenila anketni upitnik na osnovi kojega su prikupljeni podaci o temama koje njihovi vršnjaci vide kao “naj” probleme u školi i lokalnoj zajednici. Pored djece anketom su obuhvaćeni i roditelji, nastavnici ali i građani naselja Buća Potok.

Ispitujući potrebe vršnjaka u školi i lokalnoj zajednici te prepoznajući probleme od interesa za djecu došli su do sljedećih tema:

- neadekvatan prilaz školi - 18,8 % anketiranih;
- neadekvatan, neredovan i nekvalitetan prijevoz učenika autobusima gradskog saobraćaja za učenike iz udaljenijih dijelova naselja do škole - 20,0 % anketiranih.
- nedostatak udžbenika, knjiga za lekturu, školskog pribora za sve učenike - 16,40 % anketiranih.
- nedovoljno uređeni sportski tereni škole - 21, 20 % anketiranih.
- neki drugi problemi (psi lutalice oko škole, nasilje i krađe nad učenicima, dostupnost škole Romima u naselju, loše materijalne i socijalne prilike u porodicama, nedovoljno sportskih sadržaja u naselju).

Poslije realiziranog istraživanja učenička grupa "Snažno i glasno" pristupila je izradi akcionog plana koji je obuhvatio kratkoročne i dugoročne aktivnosti, odnosno prioritete. U ovom periodu realizirane su neke od aktivnosti iz akcionog plana.

U prethodnoj brošuri naveli smo rezultate akcije prikupljanja sredstava za realizaciju kratkoročnih aktivnosti iz akcionog plana - prodaja razglednica s dječijim pravi-

ma, kojom smo prikupili 421 KM i prikupljanje školskog pribora za učenike naše škole koji žive u skromnijim materijalnim uvjetima, kao i lektira za školsku biblioteku. U maju 2012. godine organizirana je podjela paketa školskog pribora za trideset učenika naše škole. Upriličen je i simboličan prijem za te učenike i njihove roditelje u prostorijama škole kada smo im predstavili rad naše grupe.

Od tada se naša grupa bavila sljedećim aktivnostima:

- 19. 5. 2012. godine - Povodom Dana škole učenici su odlučili uljepšati dvorište škole tako što su dio prikupljenog novca uložili u kupovinu 42 sadnice ruža i sezonskog cvijeća. U tome su im veliku podršku i pomoć pružile nastavnice biologije Lejla Dreca i Limana Močević, učiteljica Ehlimana Mustajbegović, kao i EKO sekcija škole.
- 3. 10. 2012. godine - Članovi grupe učestvovali su u programu povodom obilježavanja Dječije nedjelje. Program je realiziran u prostorijama Općine Centar, gdje su se, osim naše grupe, predstavile i grupe iz OŠ "Isak Samokovlija" i "Fenix" Vogošća.
- 20. 11. 2012. godine - Članovi grupe su po drugi put obilježili Međunarodni dan dječijih prava i Konvencije o pravima djeteta. Grupa "Snažno i glasno" ovaj put

učestvovala je u performansu koji je izveden u prostorijama Parlamenta BiH, a nakon toga je nastavljena promocija kroz dijeljenje promotivnih letaka i balona djeci i odraslima.

- Decembar 2012. godine - Kako bi obradovali školskog druga i pokazali mu da su uz njega, četiri učenice zajedno s razrednim nastavnikom u ime grupe posjetile su bolesnog učenika naše škole A. S. Dječak je dugogodišnji dijabetičar, pa su mu članovi grupe odlučili pokloniti paket posebne hrane za dijabetičare.
- Mart 2013. godine - Realizirali smo akciju nabavke sportskih rekvizita i opreme za nastavu tjelesnog odgoja za učenike nižih razreda osnovne škole (od prvog do petog razreda). Stručnu pomoć u odabiru opreme i rekvizita pružio nam je naš nastavnik tjelesnog odgoja Zoran Pavlović. Obavljena je nabavka potrebne sportske opreme i rekvizita za razrednu nastavu, kako je planirano akcionim planom grupe (košarkaške i odbojkaške lopte, mobilna tabla i koš, obruči, reketi i loptice za stoni tenis i markeri). Kao i ranije, NVO "Budimo aktivni" pomogla je donacijom lopti, obruča, vijača, mrežica za koševе, mreže za odbojku, kao i kompleta za fudbal.

- Mart 2013. godine - Kako bi se počelo raditi na rješavanju problema s klupama u školskom dvorištu, uz pomoć domara škole Hajre, izvršena su potrebna mjerenja dimenzija dasaka za petnaest klupa. Odlučili smo da daske ofarbamo sadolinom kako bismo ih zaštitili od sunca, kiše i mraza i omogućili im duži vijek trajanja. Izvršena je nabavka materijala u iznosu od

560 KM. Članovi grupe vrijedno su radili na farbanju i postavljanu daski za klupe u školskom dvorištu, a pomoć im je pružila i nastavnica Fikreta Čamur.

- Početkom maja 2013. godine imali smo priliku predstaviti rezultate rada naše grupe Nastavničkom vijeću škole. Organizirali smo prezentaciju naših dostignuća i otvoreni forum s nastavnicima. Utisci su pozitivni, kao i reakcije svih nastavnika koji su dali podršku aktivizmu učenika kroz vannastavne aktivnosti.

Kako mi vidimo naš aktivizam u školi i zajednici u protekle dvije godine

Za nas je posebno važno što smo:

- imali priliku upoznati se s našim pravima i mogućnostima;
- istraživali probleme od interesa za nas učenike, za školu, za naše naselje;
- imali priliku posjetiti Parlament Bosne i Hercegovine i ukazati na naše stavove i mišljenja;
- upoznali dosta novih prijatelja, učvrstili naše prijateljstvo i zajedništvo.

Jako smo zadovoljni što smo:

- imali priliku reći naše mišljenje, predlagati i planirati aktivnosti;
- imali priliku biti dio grupe, dio tima;
- mogli planirati i dogovarati se o zadacima koje trebamo izvršiti;
- imali priliku učiti i steći nova znanja i vještine;
- uvidjeli da se i naše mišljenje uvažava.

Posebno iskustvo za nas jeste:

- što smo bili ravnopravni s našim voditeljima, koji su uvažavali naše mišljenje;
- što smo u razgovoru s voditeljima osjećali slobodu i povjerenje;
- voditeljice su bile sastavni dio porodice i u svemu su nas razumjele.

Svi zajedno smo mnogo jači i zreliji. Mislimo da imamo mnogo novog znanja, snage i ideja za buduće aktivnosti.

Dječija grupa Centra za prava djeteta, Konjic

Od septembra do decembra 2012. godine realizirano je osam radionica koje su imale za cilj istaći značaj učešća i saradničkog ponašanja u procesu donošenja odluka, podsticati na preuzimanje konkretnih akcija u korist dječijih prava, uvoditi u tehnike efikasnog planiranja dječijih akcija i uspostavljanje plana aktivnosti. Djeca su na osnovi dosadašnjih iskustava osnažena da prepoznaju probleme vršnjaka u školi i zajednici, kao i da mogu djelovati kako bi se poboljšali uvjeti života djece. Nizom radionica upoznati su s načinima planiranja i organizacije akcionog plana. Odlukom većine učesnika akcioni plan pod nazivom "Ruka prijateljstva" imao je za cilj pomoći djeci koja potječu iz socijalno ugroženih porodica.

Od februara do maja 2013. godine djeca su osmislila, izradila plan i organizirala aktivnosti. Ciljevi akcionog plana "Ruka prijateljstva" su:

a) upoznavanje i druženje s djecom koja potječu iz socijalno ugroženih porodica;

- b) saradnja s nadležnim institucijama (škole, Centar za socijalni rad, Merhamet,...);
- c) provođenje edukativnih radionica u cilju osnaživanja i uključivanja u aktivan život u zajednici;
- d) organizacija jednodnevnog izleta u Sarajevo;
- e) medijsko predstavljanje akcionog plana (RTV Konjic);
- f) predlaganje mjera za zaštitu prava i poboljšanje uvjeta života djece iz socijalno ugroženih porodica.

Dječija grupa je podijeljena, tako da su jedni imali zadatke na terenu (posjeta institucijama i organizacija izleta), a drugi u Centru (osmišljavanje i vođenje radionica životnih vještina za rad s djecom koja dolaze iz socijalno ugroženih porodica). Nakon uspješno realiziranih radionica organiziran je jednodnevni izlet u Sarajevo. Predstavnici Centra gostovali su na Radio Konjicu, predstavili projekt - akcioni plan, te najavili završne aktivnosti u Centru.

Članovi grupe Centra za prava djeteta iz Konjica obilježili su Dječiju nedjelju i Dan djeteta. U sklopu obilježavanja Dječije nedjelje aktivnosti su usmjerene na prezentaciju brošure “Snažniji glas za djecu”, posjetu političkim partijama na području

Općine Konjic, realizaciju sportskog takmičenja i kviza “Znanjem do svojih prava”, kao i posjetu područnim školama u cilju realizacije radionica o dječijim pravima.

U povodu obilježavanja 20. novembra - Međunarodnog dana djeteta članovi Centra, u saradnji s vijećem učenika dvije osnovne i jedne srednje škole, održali su Okrugli sto “Prevenција nasilja u zajednici” te realizirali kreativne radionice za izradu promotivnog materijala: plakata, markera za obilježavanje stranica i podmetača za čaše.

Kroz realizaciju aktivnosti u proteklom periodu kroz Centar je prošlo trideset članova Centra, trideset predstavnika Vijeća učenika dvije osnovne i srednje škole te trideset petoro djece iz socijalno ugroženih porodica. Nakon uspješne realizacije akcionog plana “Ruka prijateljstva”, članovi Centra sretni su što su imali priliku aktivirati djecu koja dolaze iz socijalno ugroženih porodica, pokazati im da svako dijete ima pravo na sretno i bezbrižno djetinjstvo, obradovati ih odlaskom u Sarajevo, ali im prije svega pružiti ruku prijateljstva, mjesto gdje će se opustiti, imati priliku za edukaciju i rekreaciju i tako barem na trenutak zaboraviti na probleme i svakodnevne brige.

U prilogu je pjesma Armina Ćosića, člana Centra:

Konvencija o dječijim pravima

*Mi smo djeca
I imamo prava iz Konvencije ove
Dok 18 svjećica
Torta ne pozove!*

*Konvencija je tu za nas
Nije bitna boja, rasa ili stas,
Naše mentalno zdravlje
Ili imovinsko stanje!*

*Ti si briga domovine svoje
I ništa se ne smije dešavati
Mimo volje tvoje.*

*Ovo što pričamo sada
Dužna je ispuniti naša vlada
Jer prava iz Konvencije ove
Natjerat će na to političare države moje.*

*Državo, poštuj roditelje i odgajanje moje
Bez obzira koje sam rase ili boje
Jer sva djeca znaju
Da se obaveze na vrijeme izvršavaju.*

Dječija grupa “Fenix”, Vogošća

Aktivnosti naše grupe “Fenix” počinju svake godine u septembru zajedničkim okupljanjem starih i novih članova. Kao nastavak prethodnog ciklusa, treći ciklus radionica započeo je pripremama za izradu plana aktivnosti grupe, kao i pripremama za obilježavanje Dječije nedjelje, u kojoj smo promovirali rezultate našeg rada i našu prvu brošuru “Snažniji glas za djecu”.

Promociju rezultata i brošure organizirali smo u nedjelju koja se obilježava kao Dječija nedjelja (od 1. do 7. oktobra 2012. godine) u Bosni i Hercegovini, zajedno s još dvije dječije grupe iz Sarajeva.

Ovaj događaj dodatno su obogatili predstavnici “Muzičke sobe” i učenici Osnovne muzičke škole “Novo Sarajevo”, što je vidno razveselilo učesnike promocije.

Promocija je bila impresivna, dinamična i na sve nas ostavila je veoma lijep utisak. Posebno je bilo lijepo što smo se sreli i družili s članovima drugih dviju dječijih grupa.

Našoj prezentaciji prisustvovali su predstavnici Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice Bosne i Hercegov-

ine, Federalnog ministarstva raseljenih osoba i izbjeglica, Ministarstva za rad, socijalnu politiku, raseljena lica i izbjeglice Kantona Sarajevo, direktori i pedagozi škola, roditelji i djeca, kao i predstavnik Evropske unije u Bosni i Hercegovini te predstavnica Save the Chil-

dren International, što nam je bilo veliko priznanje od strane odraslih.

Poslije Dječije nedjelje krenuli smo s radionicama i pripremama za obilježavanje Dana djeteta 20. novembra. Pred nama je bio dosta složen i zahtjevan posao. Sve ono što smo naučili o pravima djeteta, o obavezama odraslih i nas djece željeli smo sumirati u porukama. Porukama ispisanim na transparentima koje smo nosili 20. novembra skrenuli smo pažnju naših sugrađana na potrebe djece, na naš siguran život bez nasilja, život pun razumijevanja i ljubavi za sve. Naše poruke promovirale su Konvenciju o pravima djeteta te obaveze odgovornih za njeno provođenje, ali i naše obaveze i odgovornosti kao djece.

To je bila lijepa šetnja kroz Vogošću u kojoj smo barem nakratko bili u centru pažnje, tako da nismo ni primijetili da smo već stigli pred Kulturno-sportski centar Vogošća, gdje smo trebali izvesti performans s kišobranama. To je tek bio događaj, kako za nas, tako i za sugrađane koji su se tu zadesili i koji su zajedno s nama uživali.

Nakon interesantnog plesa dijelili smo promotivni materijal, a za malu raju balone. Svi smo se lijepo zabavili na neobičan način. Poslije smo zadovoljni otišli na

zajednički ručak puni utisaka i vesele priče.

Protekle 2012. godinu završili smo maskenbalom na kojem smo se svi trebali prerušiti u nekog lika iz crtanog filma. To je bio pravi šou. Plesali smo, zezali se, pričali o svemu što se desilo, i dobrom i lošem, i iz čega smo izvukli pouke. Maskenbal smo završili s lijepim željama, poželjeli jedni drugima sretnu 2013. godinu i, naravno, dobre ocjene u školi.

Poslije zimskog raspusta ponovo smo se okupili i zajedno se posvetili narednim zadacima. Jedan od naših prvih zadataka bio je kako osmisliti našu akciju u zajednici. Bilo je mnogo pitanja šta i kako raditi, ali ipak smo odlučili da nastavimo našu akciju koju smo imali u prethodnoj godini pod nazivom "Humane dječije ruke". Zbog obaveza koje smo imali ovoga puta akciju nismo mogli izvesti 15. maja, kada se obilježava Međunarodni dan porodice, pa smo se odlučili da naša akcija traje od 1. do 8. aprila 2013. godine.

U aktivnosti na prikupljanju pomoći za socijalno ugroženu djecu u našoj zajednici uključili smo učenike osnovnih škola "Izet Šabić", "Mirsad Prnjavorac", "Zahid Baručija" i "Porodice ef. Ramić". Pored ove aktivnosti 6. aprila 2013. godine grupa je organizirala prikupljanje pomoći ispred dva tržna centra - "WOG" i "Drvopromet".

Od prikupljene pomoći napravljeno je 48 paketa koji su uručeni najugroženijim porodicama u našim školama. Porodice koje su primile pakete bile su zadovoljne i izrazile su svoju zahvalnost. Mi smo željeli da pokažemo našu brigu i razumijevanje za one kojima je pomoć potrebna.

Nakon što smo završili dvogodišnji ciklus radionica projekta “Snažniji glas za djecu”, ostao nam je još samo jedan zadatak, za nas jako važan kojim želimo kruniti sve ono što smo do sada uradili u zajednici i po čemu nas prepoznaju.

Koristeći stečeno iskustvo dali smo se u pripremu svečane radionice na kojoj će se osnovati prvi Dječiji parlament Općine Vogošća. To će biti izvanredna prilika da prisutnima u općinskoj sali Općine Vogošća 6. juna predstavimo rezultate našeg rada i djelovanja od 2006. do 2013. godine te da ozvaničimo formiranje Dječijeg parlamenta općine Vogošća.

Osnivanjem Dječijeg parlamenta moći ćemo potrebe djece u lokalnoj zajednici zagovarati bolje i iznositi organiziranije, kako bi nas odrasli bolje čuli i naša mišljenja uvažili.

Grupa “Dječiji parlament”, Zenica

Grupa “Dječiji parlament” nastavila je raditi s ciljem promocije UN-ove Konvencije o pravima djeteta, te je svoje aktivnosti usmjerila ka poboljšanju položaja djece u lokalnoj zajednici. Prvi akcioni plan koji je grupa donijela i uspješno implementirala odnosio se na izgradnju dječijeg igrališta u mjesnoj zajednici Nova Zenica, dijelu grada u kojem nije postojalo adekvatno mjesto za igru i druženje djece. Dječiji parlament nije se na tome zaustavio, pa se došlo na ideju izgradnje kombiniranog dječijeg igrališta sa spravama za djecu s posebnim potrebama. Projekt je realiziran u saradnji s kompanijom Prevent BH koja je pružila finansijsku podršku projektu. Igralište je smješteno u ulici Adolfa Golbergera 9a i predstavlja prvo kombinirano igralište u Zenici gdje će se i djeca s posebnim potrebama moći igrati u njima prilagođenim i sigurnim uvjetima. Svečano otvorenje upriličeno je 15. maja 2013. godine, kada je igralište i zvanično postalo dostupno svoj djeci. Otvorenju su prisustvovali predstavnici lokalnih vlasti, donatori, predstavnici Udruženja i mediji.

Grupa trenutno radi na provedbi još jednog akcionog plana usmjerenog ka razbijanju predrasuda o djeci sa smetnjama u razvoju. U okviru predviđenih aktivnosti djeca članovi Dječijeg parlamenta odslušali su predavanja na navedenu temu kako bi se što bolje upoznali s problematikom djece s posebnim potrebama. Predavanje je održala predstavnica Udruženja “Humanost” (Dnevni centar Visoko), koje je svoj rad posvetilo djeci i odraslima s posebnim potrebama. Nakon toga izrađen je kratki radiojingle, kojim su Parlamentarci poslali poruke razumijevanja, uvažavanja i prihvatanja međusobnih razlika. Predviđene su i zajedničke radionice za djecu iz Dnevnog centra Visoko i Dječijeg parlamenta. U toku su pripreme za snimanje videojinglea koji će uključivati, pored dječijih poruka, i isječke sa zajedničkih radionica. Kampanjom se nastoji obuhvatiti šira lokalna zajednica, te je radiojingle do sada plasiran na Radio “Active”, Naša djeca Zenica, portalu Radija, lokalnim televizijskim i radiostanicama te na LED ekranu na Trgu Alije Izetbegovića.

Parlamentarci se nadaju da će i ova aktivnost, kao i prethodne, biti uspješna te da će skrenuti pažnju i na djecu koja nemaju jednake prilike kao njihovi vršnjaci.

Dječija grupa Centra za obrazovne inicijative “Step by Step”, Sarajevo

Centar za obrazovne inicijative “Step by Step” u toku školske 2012/2013. godine nastavio je s realizacijom projekta “Snažniji glas za djecu” u OŠ “Isak Samokovlija” - Sarajevo. I ove godine dvadeset učenica i učenika aktivno su učestvovali u pripremi i realizaciji radionica o pravima djeteta, akcijama u svojoj školi i zajednici te zajedničkim proslavama datuma i događaja važnih za djecu i mlade.

Kao aktivnosti na koje su posebno ponosi, učenice i učenici izdvajaju sljedeće:

1. Učešće na zajedničkoj promociji brošure “Snažniji glas za djecu” u općini Centar

Ovom prilikom prezentirani su rezultati rada tri dječije grupe iz Sarajeva:

- OŠ “Isak Samokovlija” - NVO “Step by Step”,
- OŠ “Avdo Smailović” - NVO “Budimo aktivni” i
- Dječija grupa “Fenix” Vogošća - NVO “Naša djeca” Sarajevo.

2. Realizacija radionica o pravima djeteta

U protekloj školskoj godini realizirano je osam edukativnih radionica na kojima su se obrađivala važna pitanja koja se odnose na poštivanje osnovnih dječijih prava kao i teme koje se odnose na prevenciju nasilja među vršnjacima u školi.

3. Proslava Međunarodnog dana dječijih prava

Učenici iz OŠ “Isak Samokovlija” Međunarodni dan djeteta proslavili su na sljedeći način: dvadeset učenika i učenica za vrijeme velikih odmora u prvoj i drugoj smjeni dijelili su svojim vršnjacima, nastavnicima i roditeljima brošure i balone s odgovarajućim porukama koje su tog dana slala sva djeca uključena u mrežu “Snažniji glas za djecu”. Dan ranije u okviru pripremnih aktivnosti za obilježavanje Međunarodnog dana djeteta u školskom holu kreiran je prostor u kojem su izloženi poster, brošure i drugi materijali koje su djeca pripremala na radionicama o pravima djeteta.

Manja grupa učenika (dvije djevojčice i jedan dječak) istog dana učestvovali su u zajedničkom performansu koji je bio predstavljen u zgradi Parlamenta. U pripremi i izvedbi ove aktivnosti učestvovali su djeca i odrasli iz četiri organizacije uključene u rad mreže “Snažniji glas za djecu”: Dječija grupa “Fenix” Vogošća - NVO “Naša

djeca” Sarajevo, OŠ “Isak Samokovlija” - NVO “Step by Step”, OŠ “Avdo Smailović” - NVO “Budimo aktivni” i “Naša djeca” Zenica.

4. Akcije u zajednici

a) Akcija darivanja

Kao i prošle godine, djeca koja učestvuju u radu sekcije o pravima djeteta odlučila su da se i ove godine odreknu finansijskih sredstava predviđenih za zajednički ručak u okviru proslave Međunarodnog dana dječijih prava i ta sredstva doniraju vršnjacima koji žive u težim ekonomskim prilikama. Učenici su predložili da ove godine novogodišnjim paketićima obrađuju svoje vršnjake koje borave u Dnevnom centru - Sarajevo. Akciju darivanja proveli smo 26. 12. 2012. godine u prostorijama Dnevnog centra, gdje su sva djeca imala priliku družiti se i učestvovati u prigodno pripremljenim aktivnostima.

b) Akcija promoviranja Konvencije o pravima djeteta u lokalnoj zajednici

Na osnovi zaključaka učenika i učenica uključenih u rad grupe “Snažniji glas za djecu” da je veoma mali broj odraslih koji rade s djecom upoznat s Konvencijom o pravima djeteta, a do koji su došli nakon provedbe istraživanja “Primjena generalnih mjera implementacije Konvencije o pravima djeteta u Općini Centar”,

odlučili su da banere na kojima su predstavljene osnovne odredbe Konvencije poklone važnijim institucijama u lokalnoj zajednici: Općini Centar, Domu zdravlja Centar - Vrazova, OŠ "Isak Samokovlija" i Prvoj policijskoj stanici. Cilj ove akcije je promoviranje važnosti Konvencije o pravima djeteta te potreba da se sve akcije koje se provode za djecu usaglase s odredbama iste.

c) Učešće u provedbi istraživanja "Primjena generalnih mjera implementacije na nivou Općine Centar - Sarajevo"

Od februara do maja učenice i učenici ove sekcije intenzivno su radili na provedbi istraživanja: "Primjena generalnih mjera implementacije Konvencije o pravima djeteta u Općini Centar" kroz realizaciju fokus grupa i intervjuja. Rezultati ovog istraživanja bit će objavljeni u izvještaju namijenjenom učenicima i učenicama na nivou Općine Centar.

Dječija grupa organizacije “Sunce nam je zajedničko”, Trebinje

Naša priča - Humanitarna akcija prikupljanja novčanih sredstava za liječenje Miljana Šapurića iz Trebinja

Članovi dječije grupe iz Trebinja na prvim radionicama u septembru 2012. godine pokrenuli su inicijativu da učestvuju u velikoj akciji prikupljanja sredstava za liječenje Miljana Šapurića u Italiji. Za Miljanovo liječenje neophodno je bilo prikupiti 200 hiljada eura za pripremu i transplantaciju jetre i postoperativni period. Načini prikupljanja sredstava bili su humanitarni koncerti, otvaranje humanitarnog broja i druge aktivnosti.

Na jednoj od radionica analizirali smo koji je najbolji način da se naša grupa uključi u ovu akciju. Dogovorili smo se da dijeljenjem informativnih letaka upoznamo naše sugrađane o humanitarnoj akciji za Miljana, aktivnostima grupe i načinu na koji se mogu, ako žele, uključiti u akciju.

Predstavnici udruženja “Sunce nam je zajedničko” obavili su razgovore s direktorima sve tri osnovne škole koji su dali saglasnost da svi članovi dječije grupe

dobiju dva slobodna dana kako bi se mogla organizirati akcija. Svi članovi grupe nosili su majice koje promoviraju našu mrežu i dječija prava i akreditacije s oznakom humanitarne akcije koja se provodi za Miljana Šapurića.

Za dva dana članovi naše grupe obišli su oko 600 domaćinstava (kuće / stanovi) a akciji se odazvalo oko 400 sugrađana koji su donirali određena sredstva. Grupa je prikupila 3 400 konvertibilnih maraka. Sredstva su uručena porodici Šapurić.

U januaru 2013. godine Miljan Šapurić uspješno je operiran u Padovi. Na zadovoljstvo svih nas Miljan se oporavio i krajem aprila vratio u Trebinje.

Članovi dječije grupe sretni su što su bili dio jedne velike humanitarne akcije.

Ovom aktivnošću promovirali smo:

- mrežu “Snažniji glas za djecu”,
- dječiju grupu organizacije “Sunce nam je zajedničko” Trebinje,
- pravo djece na život,
- toleranciju,
- zdravlje djeteta,
- Najbolji interes djeteta.

Ova akcija je članove naše grupe promovirala kao odgovorene i solidarne građane lokalne zajednice, na što smo svi mi ponosni.

Dječija grupa “Zauvijek prijatelji”, Prijedor

Djevojčica, 14 godina:

“Zahvaljujući radionicama postala sam ozbiljnija i zahvalnija na svemu što imam. Osjećam se zrelije!”

Djevojčica, 14 godina:

“Za mene Dan djeteta znači da dijete taj dan treba da ima sva prava, ali to ne znači da ne mora i drugim danima. Ljudi (odrasli) na taj dan treba da shvate šta znače dječija prava...”

Grupa djece “Zauvijek prijatelji”, koja je formirana u septembru 2011. godine u OŠ “Branko Radičević” u Prijedoru, nastavila je svoje aktivnosti i od septembra 2012. do maja 2013. godine. Grupa je u ovom periodu realizirala ukupno šesnaest radionica, kampanju povodom Dana djeteta, a u oktobru 2012. godine prezentirala je rezultate svojih aktivnosti iz prvog ciklusa.

U drugom ciklusu aktivnosti praćena je već zadana metodologija rada. Grupu djece čini, kao i u prethodnom ciklusu, oko 25 članova, približno jednakog broja dječaka i djevojčica, sa zastupljenim različitim statusom djece - kako nacionalnim i vjerskim, tako i socijalnim. U grupi se bilježi prisustvo nekoliko novih članova, ali se može reći da je većina članova ostala nepromijenjena. Tokom realizacije radionica vladao je veliki interes za članstvo od strane onih učenika škole koji nisu članovi grupe. Grupu čine djeca uzrasta šestog, sedmog i osmog razreda.

Na radionicama su primijenjene vježbe: Igrica za bolju povezanost djece, Kartice želja i potreba, Šta možemo

učiniti - participacija djece (vježba prava i odgovornosti), Kreiranje upitnika, Matrica prioriteta, SWOT analiza, izrada akcionog plana, itd.

U drugom ciklusu radionica grupa se bavila redefini-
ranjem pravila rada, “stari” članovi upoznavali su
“nove” članove s aktivnostima koje su realizirane u
prethodnom ciklusu, zatim je uslijedilo podsjećanje
na Konvenciju o pravima djeteta, istraživanje potreba
vršnjaka, izrada i realizacija akcionog plana. Na osnovi
upitnika koji su kreirala djeca kako bi istražila potrebe
svojih vršnjaka, može se izdvojiti nekoliko problema
koji pogađaju ove mlade ljude, a to su:

- nedostatak opreme za izvođenje nastave tjelesnog odgoja,
- nedostatak opreme za izvođenje nastave biologije,
- nedostatak opreme za izvođenje nastave hemije,
- nedostatak opreme za izvođenje nastave tehničkog odgoja,
- uređenje školskog dvorišta,
- nabavka školskih ormarića za knjige,
- nabavka uniformi za đake.

Na osnovi metode Matrica prioriteta u fokus zanimanja došla je nabavka opreme za izvođenje nastave tjele-

snog odgoja, biologije, hemije i tehničkog odgoja, te su djeca prije izrade akcionog plana imala zadatak da se kod predmetnih nastavnika raspitaju o neophodnim nastavnim pomagalicama, njihovoj cijeni i mogućnostima nabavke. Kako bi se realizirao akcioni plan grupe - nabavka školske opreme neophodne za kvalitetnije izvođenje nastave - članovi grupe stupili su u kontakt s firmom koja se bavi prodajom opreme za izvođenje nastave biologije i osigurali model oka i pribor za disekciju. Za nabavku opreme za tjelesni odgoj kontaktirana je lokalna prodavnica koja se bavi prodajom ove vrste robe. Za potrebe izvođenja nastave tjelesnog odgoja kupljeno je deset lopti - po dvije lopte za svaki od sportova. Kada je osigurana oprema, upriličena je njihova predaja predmetnim nastavnicima.

Pored redovnih aktivnosti u ovom periodu obilježena je Dječija nedjelja, kao i Dan djeteta 20. 11. 2012. u TC "Konzum". Ovom prilikom sugrađanima je podijeljen promotivni materijal. Djeca su dobila sve pohvale od direktorice škole, kao i od slučajnih prolaznika.

U narednom periodu planirana je prezentacija realiziranih aktivnosti grupe na lokalnom nivou.

Dječija grupa “Udruženja za pomoć mentalno nedovoljno razvijenim licima”, Banja Luka

Od septembra do decembra 2012. godine članovi dječije grupe od dvadeset učesnika realizirali su osam radionica. Učesnici u projektu su učenici s posebnim potrebama koji pohađaju osnovnu i srednju školu u JU Centar “Zaštiti me” u Banjoj Luci, gdje smo radionice i realizirali. Od početka realizacije projekta i formiranja grupe radionice je obilježila velika zainteresiranost i velika posjećenost djece, te je veoma često na radionicama bilo i više od dvadeset učesnika.

Ciljevi radionica su bili:

- jačanje grupne kohezije;
- razvijanje saradničkih odnosa;
- obilježavanje sedmice djeteta kroz priredbu vježbajući, izrađujući potrebne rekvizite i pri tome se radujući, kao i posjeta dječijem pozorištu;
- pripreme aktivnosti i izrada promotivnog materijala koji je podijeljen zajedno s balonima i brošurama u okviru kampanje za obilježavanje

Međunarodnog dana djeteta, a koja je održana u tržnom centru “FIS”;

- bolje razumijevanje odnosa u svojoj porodici, svojih prava, ali i svojih dužnosti.

Sedmica djeteta

U 2012. godini “Sedmicu djeteta” obilježili smo priredbom u školi i odlaskom u Dječije pozorište zajedno s organizacijom “Zdravo da ste”. Oko šezdesetero djece od prvog do četvrtog razreda osnovnih škola iz udaljenih sela oko Banje Luke (Pavići, Stričići, Kola i Konotari) i djeca iz naše grupe posjetili su 30. 9. 2012. godine “Dječije pozorište” u Banjo Luci i odgledali predstavu “Čarobnjak iz Oza”. Cilj nam je bio da skrenemo pažnju na važnost i pristupačnosti kulturnih događaja svakom djetetu.

Kampanja povodom obilježavanja Međunarodnog dana djeteta

Tri radionice koje su prethodile kampanji povodom obilježavanja Međunarodnog dana djeteta održavale su se na dvije lokacije - u prostoru DC “Onix” i škole za specijalno obrazovanje JU Centar “Zaštiti me”. Kroz radionice smo pripremili saobraćajne znakove, medvjediće i čestitke s ispisanim dječijim pravima, koje smo zajedno s brošurama i balonima dijelili djeci posjetiocima TC “FIS”.

Od februara do maja 2013. godine održano je osam radionica koje su imale za cilj:

- stvaranje pretpostavke da dijete na pravi način razumije svoj položaj kada je obespravljeno, izloženo maltretiranju i nasilju te pronalaženje izlaza iz takve situacije;
- proširivanje znanja o teškoćama koje imaju neka djeca;
- razvoj empatije;
- podsticanje učesnika da razmišljaju o načinima na koje se mogu organizirati i poduzeti neke akcije;
- osmišljavanje plana akcije u zajednici;
- izrada plana;
- realizacija plana akcije;
- evaluacija.

U našem gradu 2. aprila obilježavao se Svjetski dan osoba s autizmom u organizaciji Udruženja “Djeca svjetlosti” i Grada Banje Luke, te se i naš plan akcije djece u zajednici odnosio na pomoć djeci s autizmom i animiranje zajednice da ne zaboravi kako svako dijete ima pravo na sretno djetinjstvo. Osobe s autizmom obično imaju teškoće u komunikaciji, socijalizaciji, ponašanju i mogućnosti da uče. Neke osobe s autizmom ne mogu da govore. Nekima je potrebna posebna brigada. Djeca s autizmom imaju pravo na redovno obrazovanje. Shod-

no tome, naša grupa izradila je didaktički materijal od drveta obojen ekološkim bojama koji smo poklonili Udruženju “Djeca svjetlosti” koje vodi brigu o djeci s autizmom.

Cilj nam je bio razvijanje senzibiliteta za potrebe drugih, neposredna pomoć osobama s autizmom, razvijanje i njegovanje prijateljstva.

Svečana manifestacija na kojoj je uručen poklon održana je u paviljonu Staklenac u prisustvu djece, roditelja i predstavnika svih značajnih institucija u našem gradu. Želja nam je bila da ovom akcijom djece u zajednici skrenemo pažnju institucijama koje trebaju voditi brigu o svakom djetetu na potrebe djece, ali i da ukažemo na njihove potencijale i mogućnosti.

Aktivnosti koje su prethodile ostvarenju ovog cilja bile su:

- formuliranje aktivnosti,
- određivanje potencijalnih subjekata kojima će biti poklonjen didaktički materijal izrađen za vrijeme trajanja radionica,
- raspored aktivnosti,
- dogovor sa Savjetom učenika o podržavanju akcije,
- informiranje Savjeta roditelja o akciji,

- utvrđivanje načina izrade didaktičkog materijala,
- bojenje slagalica bojama koje su ekološke i neškodljive po zdravlje djece,
- kompletiranje, pakiranje i uručivanje slagalica,
- prezentacija akcionog plana i
- evaluacija.

Dječija grupa “In spe – U nadi”, Banja Luka

U prethodnom periodu članovi grupe “In spe - U nadi”, koja radi u okviru NVO “Zdravo da ste”, pokrenuli su “Inicijativu u 7 tačaka”. Ova inicijativa odnosi se na dosljedno provođenje zakona o zabrani prodaje i konzumacije cigareta i alkohola licima mlađim od osamnaest godina. Inicijativu smo predstavili u ministarstvima Vlade Republike Srpske za koja smo procijenili da mogu djelovati u smjeru rješavanja ovog problema (Ministarstvo porodice, omladine i sporta, Ministarstvo zdravlja i socijalne zaštite, Ministarstvo prosvjete i kulture). Osim toga, naša članica Jovana Vuković učestvovala je 5. i 6. novembra 2012. godine na konferenciji “Kontrola duvana: izazovi pred nama”, koju je organiziralo Ministarstvo civilnih poslova Bosne i Hercegovine u saradnji sa Svjetskom bankom i Švicarskom ambasadom. Jovana je na najbolji način predstavila naše aktivnosti usmjerene na promociju zdravih stilova života, ali je i veoma aktivno i smjelo postavljala pitanja i tražila konkretne odgovore od donosioca odluka. Nakon konferencije održan je trening za nekoliko odabranih nevladinih organizacija na temu

zastupanja / javnog zagovaranja borbe protiv pušenja. Sastanci s nadležnim institucijama “nisu urodili plodom” u onoj mjeri u kojoj su članovi grupe očekivali. Zbog toga je grupa, vođena glavnim motom da uvijek prvo urade sve što je u njihovoj moći pa tek onda

očekuju pomoć od drugih, nastavila raditi na ovom problemu. Osmislili su i pripremili projekt MOJ IZBOR - ZDRAV ŽIVOT kojim su konkurirali kod Ministarstva porodice, omladine i sporta Vlade Republike Srpske. Ministarstvo im je odobrilo 5 000 KM, iako je za realiziranje projekta traženo više sredstava. Ipak, udruženim sredstvima dobivenim od Ministarstva, Evropske unije i Save the Childrena, uspjeli su realizirati većinu planiranih aktivnosti.

U saradnji sa dr. Stelom Stoisavljević, predstavnikom nacionalnog koordinatora Republike Srpske za kontrolu duhana, osmislili smo postere o štetnosti konzumiranja alkohola i cigareta. Pored informacija o bolestima, koje su posljedica upotrebe alkohola i cigareta, na posteru se nalazi i tekst iz člana 33. Konvencije o pravima djeteta, prilagođen dječijem uzrastu: *Država je dužna da poduzme sve odgovarajuće mjere da zaštiti djecu od upotrebe opojnih droga, alkohola i cigareta.* Ođštampano je ukupno 2 000 primjeraka. Posteru su poslani svim osnovnim i srednjim školama u Republici Srpskoj i Brčko Distriktu. Uz postere je poslano i prpratno pismo, u kojem se ističe zakonska obaveza svih odgojno-obrazovnih institucija da na vidnom mjestu imaju postere koji sadrže tekst, slike ili druge vizuelne grafikone koji ukazuju na štetnost alkohola i cigareta

po zdravlje ljudi. Ako pretpostavimo da su posteru stigli svim školama te da je menadžment škola stavio postere na vidno mjesto u školi, moglo bi se reći da će posteru biti dostupni za oko 150 000 djece i 12 000 nastavnika / profesora. Postere smo poslali školama povodom Dana Konvencije o pravima djeteta.

Osim posteru u šest osnovnih i u četiri srednje škole u Banjoj Luci organizirali smo prezentacije o štetnom utjecaju alkohola i cigareta. U svakoj školi održane su po dvije prezentacije s učenicima, a po jedna s roditeljima i nastavnicima. Ukupno je odrađeno četrdeset prezentacija. Edukaciju su prošla 343 učenika, 122 nastavnika i 116 roditelja. Od zainteresiranih učenika formirani su timovi koji su imali zadatak da u svojim školama nastave s edukacijom vršnjaka o negativnim stranama konzumiranja alkohola i cigareta. Nažalost, u srednjim školama nije bilo spremnosti da se nastavi s takvom edukacijom. Ipak, do kraja školske 2012/2013. godine vršnjački timovi educirat će oko 1 500 učenika, što nam je i bio plan.

Predstavnicu iz više od deset škola izvan Banje Luke u koje su stigli naši posteru naknadno su nas kontaktirali i izrazili zainteresiranost za ovaj projekt. Tim školama poslali smo našu prezentaciju, u nadi da će im biti podsticaj da i sami pokrenu akcije u svojim školama.

Osim toga, OŠ “Ivo Andrić” u Banjoj Luci i OŠ “Jovan Jovanović Zmaj” iz Srbca tražile su da početkom 2013. godine dođemo i održimo edukativne radionice njihovim učenicima. Presentaciji u OŠ “Jovan Jovanović Zmaj” prisustvovalo je oko 120 gostiju. Pored učenika i nastavnika iz škole domaćina presentaciji su prisustvovali predstavnici Savjeta učenika mješovite srednje škole “Petar Kočić” i OŠ “Vuk Karadžić”, predstavnici roditelja, lokalnih institucija i medija. U Srbcu smo imali priliku vidjeti primjer dobre saradnja škole, roditelja i lokalnih vlasti. Sretni smo što je naš rad prepoznat i izvan Banje Luke, ali i što kod mladih postoji spremnost da se educiraju o važnim temama.

Naše aktivnosti promovirali smo i medijski u radijskim i televizijskim emisijama, novinskim člancima, vijestima i člancima na portalima. Mediji su pokazali senzibilnost za ovu ali i za druge edukativne teme koje grupa “In spe - U nadi” radi. Naša preporuka je da se mediji iskoriste kako bi se roditeljima i nastavnicima pojasnila važnost kontinuirane edukacije, ne samo djece nego i odraslih.

I dalje, šta god da radimo i gdje god da se pojavimo insistiramo na tome da odrasli ne smiju konzumirati cigarete i alkohol u prisustvu djece. Trudimo se da mijenjamo stvari nabolje, nadamo se da ćete nam i vi pomoći u tome!

Dječija grupa “Telex”, Tuzla

Grupa “Telex” okuplja dvadesetak članova, učenika JU OŠ “Sjenjak” Tuzla dva puta mjesečno, najčešće u prostorijama škole, Tuzlanskog tinejdžerskog centra “Telex”. Drugu godinu rada pored starih članova svojim su angažmanom obogatili i novi članovi, učenici nižih razreda.

U prvom ciklusu rada grupa se bavila pripremom ulične akcije povodom 20. novembra, Međunarodnog dana djeteta, ali i stalnim učenjem o omladinskom aktivizmu i pravima djeteta uopće. Za razliku od prethodnih godina članovi grupe odlučili su promotivni materijal sugrađanima podijeliti na malo neuobičajen način - zatvorenom kovrtom na kojoj je pisalo: *Kad dođete kući, ručate, malo se odmorite, otvorite kovrtu.* Autentično pismo nastalo je na radionicama i u njemu su djeca, svojim jezikom, uputila poruku odraslima, potkrijepljenu statističkim podacima koje smo prikupili, a koji se tiču poštivanja prava djeteta u Bosni i Hercegovini.

Pored redovnih aktivnosti grupa je učestvovala i u velikom broju manifestacija u organizaciji Udruženja

“Zemlja djece”, poput obilježavanja dječije nedjelje, humanitarne akcije “Jedan slatkiš, jedno dijete” i sl. Svojim aktivizmom bili smo primjer cijeloj školi, što su nastavno osoblje i menadžment škole uveliko prepoznali i čiju podršku imamo za sve aktivnosti koje provodimo.

U drugom projektnom ciklusu dječija grupa je fokus rada stavila na gorući problem škole koju pohađaju: nepostojanje sale za tjelesni odgoj! OŠ “Sjenjak” jedna je od rijetkih gradskih škola koja nema prostor za održavanje nastave tjelesnog odgoja, a mnogobrojni pokušaji da se u budžet Tuzlanskog kantona uvrsti izgradnja sale nisu urodili plodom.

Kristina Jakić, učenica VII razreda

“Presvlačimo se u toaletu koji je totalno neuvjetan i nije higijenski, bojim se kakve zaraze, a ako nemamo opremu, nastavnica nam upiše jedinicu. A da ne govorim da tjelesni, kad je kišovito, radimo u zagušljivoj učionici.”

Amar Šehović, učenik VII razreda

“Kad se igramo s djecom iz drugih škola vidi se ta razlika, nekako su okretniji, spretniji od nas, znaju više driblinga i finti...”

U završnoj fazi izrade je kratki reportažni film kojim se želi putem društvenih mreža, televizija, proširiti glas o školi koja nema salu. Ne ulazeći u nadležnosti iza kojih se neodgovorni političari kriju, članovi grupe ovim filmom žele ispričati svoju priču. Premijera filma planirana je u prostorijama škole, kao i svečana primopredaja donacije sportske opreme od strane Udruženja “Zemlja djece”.

Tarik Kasapović, učenik završnog razreda

“Strah me za srednju školu. Odličan sam učenik i nikako ne bih želio kvariti prosjek slabijom ocjenom iz Tjelesnog, a znam da su profesori u gimnazijama dosta strožiji.”

Usljed političkih turbulencija jako je teško u fokus rada Vlade staviti jedan ovakav “nezanimljiv” problem, ali ćemo u narednom periodu pokušati dobiti prostor kako bismo mi djeca u Skupštini Tuzlanskog kantona rekli ono što mislimo o svemu ovome, odnosno kako se njihov politički nemar reflektira na naše svakodnevne živote. Podrška škole ne izostaje i nadamo se da ćemo zajedničkim radom dobiti ovu bitku i omogućiti, barem nekim narednim generacijama, normalne uvjete za školovanje.

Zajedničko obilježavanje 20. novembra – Međunarodnog dana djeteta u zgradi Parlamenta Bosne i Hercegovine

ove, kao i prošlih godina, organizacije članice Mreže obilježile su 20. novembar, Međunarodni dan djeteta. Svaka od deset dječijih grupa koje trenutno djeluju u okviru projekta “Snažniji glas za djecu” provela je aktivnosti u svojim gradovima kako bi Konvenciju o pravima djeteta približili svojim sugrađanima.

Mreža “Snažniji glas za djecu” organizirala je, u saradnji s partnerima, još jednu aktivnost. Naime, u oktobru 2012. godine naša država dobila je nove preporuke Komiteta za prava djeteta u Ženevi, a nakon podnošenja izvještaja o stanju prava djece u Bosni i Hercegovini.

Kako bi preporuke predstavili javnosti i osobama koje u svom radu tretiraju pitanja važna za djecu, u saradnji s Ministarstvom za ljudska prava i izbjeglice Bosne i Hercegovine i Institucijom ombudsmana za ljudska prava Bosne i Hercegovine, a uz podršku Save the Children, UNICEF BiH i Evropske komisije, organizirani su konferencija za novinare i okrugli sto na kojem su predstav-

ljene preporuke Komiteta i na kojem smo diskutirali o mogućim budućim koracima. Prije radnog dijela sama djeca poslala su poruku odraslima. U holu Parlamenta Bosne i Hercegovine izveden je kreativni dječiji performans u kojem su učestvovalе četiri dječije grupe iz Sarajeva (OŠ “Isak Samokovlija” - NVO “Step by Step”, OŠ “Avdo Smailović” - NVO “Budimo aktivni”, Dječija grupa “Fenix” Vogošća - NVO “Naša djeca” Sarajevo i

Dječija grupa “Glas djece”, Novi Grad Sarajevo, NVO “Naša djeca” Sarajevo).

Po izrazima lica prisutnih, ovo je bio najbolji početak zvaničnog obilježavanja Međunarodnog dana djeteta. Dječiju izvedbu pratila je kulturna pjesma grupe EKV “Zemlja” u izvođenju zeničkog *a cappella* ansambla “Bel Canto”. Djeca su performans izvodila držeći otvorene kišobrane nad svojim glavama, ilustrirajući na taj način svoje želje da stalno budu zaštićeni. Ovim su poslali poruku nadležnim institucijama i pojedincima da učine više napora u punom poštivanju UN-ove Konvencije o pravima djeteta. Cijeli performans, sa široko rasklopljenim kišobranama, stvarao je ugodno raspoloženje i pozitivnu sliku, koju samo djeca mogu napraviti.

O mreži “Snažniji glas za djecu”

Neformalna mreža NVO za prava djeteta formirana je 2009. godine na inicijativu međunarodne organizacije Save the Children Norway. Tom prilikom trinaest nevladinih organizacija potpisalo je memorandum o saradnji s ciljem razvijanja partnerskih odnosa i unapređenja stanja prava djeteta u Bosni i Hercegovini. Danas mreža broji petnaest organizacija a njen rad podržavaju Evropska komisija u BiH, Save the Children i UNICEF BiH.

Sljedeće organizacije čine mrežu “Snažniji glas za djecu”:
UG “Zdravo da ste” Banja Luka, HUG “Naša djeca” Sarajevo, UG “Budućnost” Modriča, UG “Svjetionik” Prijedor, UG “Sretni Romi” Tuzla, UG “Zemlja djece” Tuzla, UG “Udruženje za pomoć mentalno nedovoljno razvijenim licima” Banja Luka, UG “Budimo aktivni” Sarajevo, UG “Centar za prava djeteta” Konjic, UG “Fondacija lokalne demokratije” Sarajevo, UG “**Naša djeca**” Zenica, UG “Step by Step” Sarajevo, UG “Sunce nam je zajedničko” Trebinje, UG “Vesta” Tuzla i UG “Sunce” Mostar.

Sve informacije o Mreži dostupne su na web stranici:
www.snaznijiglaszadjecu.ba

Naša vizija

Bosna i Hercegovina ima razvijen i funkcionalan institucionalni i finansijski okvir za adekvatnu brigu i zaštitu sve djece. Vlasti Bosne i Hercegovine uspostavile su i razvile na svim nivoima institucionalne mehanizme i zakonske okvire zaštite prava djeteta koji omogućuju svakom djetetu jednak pristup u ostvarivanju prava utvrđenih Konvencijom o pravima djeteta.

Principi poštivanja najboljeg interesa djeteta, život, opstanak i razvoj djece, nediskriminacija i učešće djece primjenjuju se na svim nivoima odlučivanja.

Mreža “Snažniji glas za djecu” stalna je članica Vijeća za djecu i doprinosi radu drugih parlamentarnih tijela na svim nivoima vlasti; njeno mišljenje je uvaženo i partner je u donošenju javnih politika za djecu.

Mreža je transparentna, neformalna zagovaračka struktura, koja radi za javno dobro u interesu sve djece u Bosni i Hercegovini, ima snažan i poštovan glas u javnosti i uživa povjerenje djece i roditelja; resurs je koji pripada svim udruženjima koja joj pristupe. Djeca

u Bosni i Hercegovini su sigurna, sretna, zadovoljna i imaju uvjete za optimalan rast i razvoj.

Misija mreže “Snažniji glas za djecu”

U ostvarenju vizije Mreža i njene članice radit će na kreiranju, usklađivanju i promoviranju politika i zakona u skladu s Konvencijom o pravima djeteta, u najboljem interesu djeteta. Mreža će pratiti stanje prava djeteta i informirati javnost, raditi na edukaciji i osnaživanju djece za aktivno učešće u svim aktivnostima od značaja za djecu.

Mreža će uspostaviti kontinuiranu saradnju s institucijama od lokalnog do državnog nivoa. Doprinosit će uspostavi, razvoju i jačanju institucionalnih mehanizama, posebno Vijeća za djecu Bosne i Hercegovine. Mreža će zagovarati na svim nivoima vlasti izdvajanje budžetskih sredstava namijenjenih djeci. Podsticat će društvenu odgovornost profitnog sektora s ciljem povećanja finansijskih sredstava namijenjenih djeci.

U cilju promoviranja i zagovaranja Konvencije o pravima djeteta i njene primjene u praksi, Mreža će nastaviti raditi na izgradnji kapaciteta članica Mreže za nezavisno praćenje Konvencije o pravima djeteta te raditi na pripremi relevantnih i tačnih informacija za sve ključne segmente pri izradi Izvještaja

o stanju prava djeteta u Bosni i Hercegovini. U cilju povećanja kredibiliteta i vidljivosti Mreža će kontinuirano raditi na izgradnji mehanizama i vlastitih kapaciteta za informiranje javnosti o stanju prava djece u Bosni i Hercegovini. Mreža će zajedno s djecom raditi na istraživanju i prepoznavanju problema u lokalnoj zajednici te pokretati aktivnosti koje doprinose poboljšanju. U tom procesu podizat će kapacitete djece s ciljem njihovog uključivanja i učešća u procesu praćenja i izvještavanja o dječijim pravima kroz rad centara za djecu, saradnju s odgojno-obrazovnim ustanovama, neformalnim grupama i sl.

